

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagós)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Míg, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ANY NOU

Es la màscara del teatre, sí senyors; però és que els anys no són més que actes de la comèdia de la vida.

Bon Any Nou

LA CAMPANA DE GRACIA desitja a tots els seus llegidors, els amics, els obrers, els humils, un bon any nou. En aquest any que ara comença i que els rics celebren amb reveillons i balls, no defalliu vosaltres amics. Sigueu conseqüents, no defalliu. Que el liberalisme i la democràcia siguin nord de la vostra vida. Tingueu un ideal de bondat i de bellesa. Estimeu els pobres com a vosaltres mateixos, i tingueu sempre obertes per a ells les portes de casa vostra. Lluiteu contra la superstició, la ignorància i l'egoisme. Sigueu bons. Sigueu intel·ligents.

L'«Anschluss»

L'«anschluss» — la fusió d'Austria i d'Alemanya — és la qüestió que avui domina la política mundial. Que la domina i l'ennuola.

Es voluntat de la majoria d'ambdós pobles — Austria i Alemanya — arribar com més aviat millor a aquesta unió de llurs destins.

Un plebiscit organitzat i realitzat de bona fe, donaria a Berlín i a Viena un noranta per cent de vots favorables a l'«Anschluss».

Qui impedeix, doncs, que es porti a efecte aquest consorci entre dos pobles que s'estimen, entre dos pobles germans, d'una mateixa sang, d'una mateixa raça, i que parlen el mateix idioma?

Ho impedeixen molts destorbs, molts entrebancs.

El més important i greu de tots, el constitueix França.

França no permet, no permetrà mai aquest augment de població, de territori, de poder i de força de la seva gran rival.

Si sense Austria ja fa Alemanya tanta por, ¿quanta no en faria amb dotze o catorze milions d'habitants més?

L'oposició de França a l'«Anschluss», l'aguanten, per ara, Anglaterra i la Societat de Nacions.

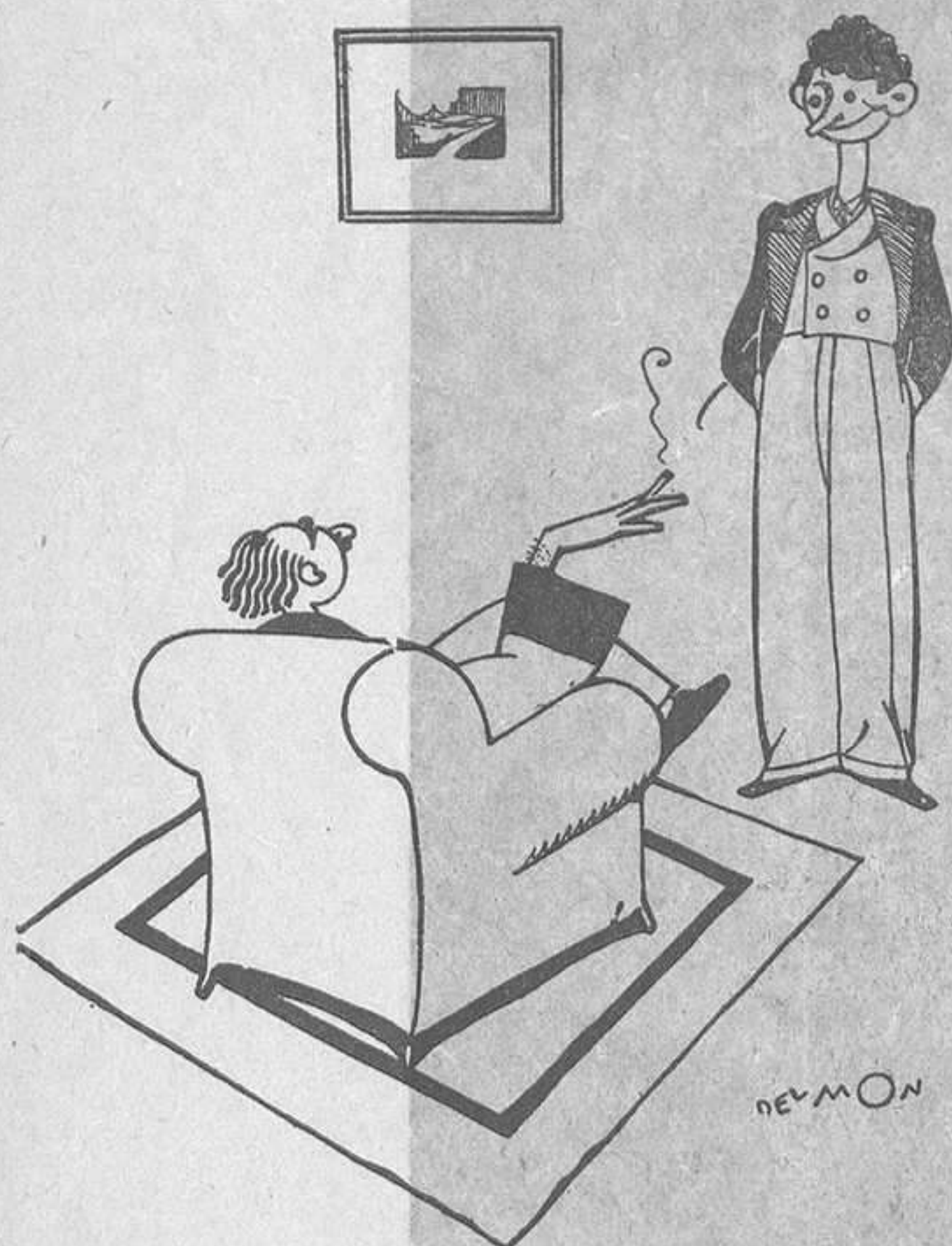
I diem, per ara, perquè creiem que aquesta hostilitat no pot durar sempre.

La Gran Bretanya no serà l'aliada eterna dels francesos.

I la Societat de Ginebra tampoc s'ha creat, pensem, per fer el joc a París i a Poincaré.

Un dia o altre, la justícia s'imposarà, i la voluntat dels pobles serà respectada.

Llavors, l'«Anschluss» serà un fet, i haurà arribat la Pasqua de les Nacions.

ELS INNOCENTS

—Ja saps que En Pepet es va casar ahir?

—Ja ho crec.

—Per què?

—Perquè eren els innocents.

Seguim parlant de la pau

El nou programa naval francès per a 1943 quedarà augmentat notablement en diverses categories.

El total del tonatge que per a dita època tindrà l'armada francesa, queda especificat en els següents números:

175.000 tones de cuirassats, i creuers de combat.

390.000 tones de creuers, destroyers i torpediners.

96.000 tones de submarins.

60.000 tones de porta-avions.

El total del pressupost naval augmentarà desde 981 milions de francs als tres mil milions.

I Briand — premi Nobel de la pau — seguirà parlant de la pacificació del món.

En col·laboració amb Poincaré.

Pere Kropotkine

Hi ha dies que l'espectacle de tantes bestieses, de tantes maldats com veiem ens posa apesats i pessimistes. A fi de pendre coratge i no considerar aquesta vida com una absurditat definitiva i grotesca, cal aleshores, contemplar la figura d'algun d'aqueixos homes superiors, l'existència dels quals és un model de probitat moral, d'indiferència al guany, de coratge cívic i de generositat.

Entre aquestes altes figures, Pere Kropotkine té un lloc preeminent. Aquest príncep rus, esdevingut hereu i revoltat contra el règim tsarista, va fer quelcom més que donar, com Sant Martí, la seva capa als pobres: va repartir les seves terres entre els que les cultivaven. I per aquest pecat tan gros es va veure forçat d'exilar-se. Perquè un revolucionari que ofereix un exemple tan perillós per a l'orde establert, no té ja més el dret de demorar a la seva pàtria.

Kropotkine rebia, en el seu exili, la quantitat de sis mil pessetes a l'any. I malgrat que, en comparació de la fortuna de què hauria pogut gaudir, havia de sofrir gairebé la indigència, no fou mai ni un home amargat, ni un home escèptic. I el seu optimisme, basat en observacions de savi i de sociòleg, té una força contagiosa que hom no pot refutar.

Kropotkine creu, en efecte, que el desenvolupament de la tècnica alliberarà un dia els treballadors del treball d'esclaus.

La cosa més abominable en l'existència de molts individus — pagesos, obrers, dependents, etc. — és que estan tan acaparats pel llur treball forçat, que no tenen lleure de dedicar-se a les nobles activitats de l'esperit. La jornada de vuit hores ha estat, realment, un gran avenç. No basta, cert. I, segons Kropotkine, dia arribarà que no caldrà imposar a una sola classe tota la càrrega de la misèria i de l'opressió, mentre que el benestar i la cultura són, solament, patrimoni d'uns quants privilegiats.

La humanitat podrà llavors reconstruir tota la seva vida social, sobre la base d'una estricta justícia.

La vetlladora

Era una doneta prima i morena de moviments estranys i de cara angulosa, sense edat. Mai no l'havien vist riure. Vivia cap als defores del poble, en una casota plena d'eseletxes, al mig de moltes altres.

Per a poder viure, es llogava per a vetllar malats. Quan una veïna s'allitava i la seva família no podia vetllar-la, anaven a cercar aquesta reemplaçanta. Es tirava una valona sobre les espatlles i seguia, sense dir una paraula, el que anava a demanar els seus serveis. Després, s'installava al capçal del llit del malalt, i es posava a fer mitja, sense parar. Era servicial i neta, qualitat ben rara per aquelles contrades.

Quan no comptava punts, deia el rosari, car ella era molt piadosa i cada diumenge al matí anava a oír missa en la vella església, tota perfumada d'encens i d'humitat. Però res del món ella no hauria mancat a aquesta missa. Restava voluntàriament moltes nits sense dormir, car la fatiga no s'aferrava sobre la seva magra carcassa, però ella exigia cada diumenge al matí una hora de llibertat per anar a missa. La gent ja ho sabia, i s'hi conformava.

Un dissabte a la tarda, en el moment d'entrar a casa seva, va sentir que la cridaven. Era un dels veïns que anava al seuencontre. Ella s'aturà, parpellejà sota els raigs del sol, i preguntà:

—Què hi ha, Andal? En què us puc servir?

—Hola, Clàudia — féu l'home. — Et buscava perquè sembla que la mare no va gaire bé.

—Estic a la vostra disposició.

Caminaren sota el calorós sol de juliol; un sol pesat, implacable.

—Doncs, què té, l'Anneta? — preguntà la dona.

—A mi em sembla que ja no té res; fa tres dies que no menja. Quasi és com morta.

—Voleu dir?

L'Andal té un hostal ran de carretera. Els dos travessaren una sala plena de bevadors, i pujaren a les habitacions de dalt. Es allà, dintre una cambra reduïda, on la vella Anneta es debatia amb la mort. Estava estenallada dintre el llit, el rostre de cera, immòbil. Des del primer cop d'ull, la vetlladora jutjà la situació. N'havia vist tantes, de persones agonitzant, que difícil-

ment s'equivocava. La pobra vella no passaria pas d'aquella nit; tot el més llarg, de primeres hores del matí.

—I, bé! — demanà l'Andal — què en penses?

—Crec que tenieu raó.

L'home baixà les escales, i la Clàudia agafà una cadira, tregué de la seva butxaca la seva eterna tasca, i els seus dits començaren a moure's com debanadores. Poc a poc, el dia disminuï dintre la cambra, i al cap de poc es féu nit. La dona continuava fent mitja. Havia encès un llum i esperava sense emoció. A voltes, l'Andal treia la cara per la porta mig oberta, i ella feia "no", amb un moviment de cap. Aleshores, ell tornava a baixar a la botiga, on l'esperaven els seus clients, els riurers i necess dels quals se sentien des de dalt.

Als volts de les onze, l'Andal pujà per anar a dormir. Quan passava per davant de la cambra de la seva mare, preguntà:

—I, què?

—Va tirant.

—Ja et dic jo que... — I l'home continuà el seu camí, cap a la seva cambra de dormir.

Passada la nit, arribà l'alba prestigiosa i sobirana, davant la qual s'esvaïren sense lluita les ombres. Els gall cantaren, les portes i finestres s'obriren i sota els petons del sol, es despertà el poble com unadesposada.

Clàudia, entreobrí els ulls, car la son l'havia vençuda uns minuts, i esguardà la malalta. La vella ni tan sols s'havia mogut, i se sentia la seva respiració xiulant dintre el seu pit. Després creuà la valona sobre la seva sina i s'enfonsà en el vell silló. Tement tornar-se a dormir, es tregué el rosari de la butxaca i començà a desgranar-lo.

Passaren encara algunes hores. El sol, formidable, pujava a l'horitzó, projectant sobre la terra grans taques lluminoses i banyant de claretat els prats i les muntanyes.

De sobte, la ranera sortí de la gorja de la vella Anneta. Tenia els ulls dilatats, la seva respiració s'aturava i les mans es crispaven sobre els llençols arrugats. La vetlladora, que esperava el darrer instant, es posà a l'aguait, inclinant-se sobre el llit, creient que tot havia acabat. Però la vella tenia l'ànima estacada al cos, i la Mort reclusa sempre en aquesta lluita aferrissada.

Quan per la vintena vegada l'Anneta reprengué el seu bleix fatídic, s'escampà pel cel lliure el so de les campanes cridant els fidels.

Clàudia dreça el cap instantàniament. Quina hora era? Tres quarts i cinc de vuit. Anaven a començar la darrera missa, i ella sortí de la cambra per a anar a cridar a l'ull de l'escala:

—Andal, Andal!

Ningú no va respondre-li. Baixà l'escala, i trobà la sala buida. Sol s'un gat negre dormia damunt d'una taula, al costat d'un porró. Clàudia, obrí dues o tres portes i continuà cridant:

—Andal, Andal!

Decididament, estava sola. No obstant, l'Andal no devia trobar-se gaire lluny, car la seva gorra fraternitzava sobre una ampla taula amb un pa ple de mosques. Aquesta constatació la tranquilitzà, i tornà a pujar les escales, a grans gambades.

La respiració de la vella es feia més lenta per minuts, i els seus ulls adoptaven una expressió fixa d'ultratomba. Clàudia mormolà:

—A veure, si faré tard!...

En el passadís, el rellotge tocà les vuit, i les campanes, un instant quietes, foren llançades de nou al vol. La vetlladora es

redreçà sufocada. Hauria de mancar a la missa per primera vegada en la seva vida? Què dirien les veïnes, si veien la seva cadira buida? Es dirigí corrent cap a l'escala, creient haver sentit fressa a baix. Però... ca! Devia ésser el gat, car ningú no li contestà.

Aleshores, tornà prop de la moribunda, amb una idea que s'incrustava en el seu cervell estret.

—Si d'aquí a cinc minuts no puc anar-me'n — es deia —, ja hauran passat el missal, i jo hauré caigut en pecat mortal.

Tan sols en pensar-hi, una esgarrifança corregué per tot el seu cos, afluïnt a la seva pensa velles històries, contalles esparcides contats pel vell rector. Visions d'infern dansaven davant dels seus ulls, apareixent-li diables verdosos que li estiraven la llengua. Tremolava com una fulla al vent, car per la seva ànima tonta sols existia la dèria per complir els preceptes abans tot.

—Estaré condemnada!

Repetia aquesta frase varies vegades, amb horror. Després, els seus ulls es clavaren en la vella agonitzant. Això podia durar una hora... potser més! Entretant, la missa continuava; el capellà obria els braços, beneïa els fidels... i ella no hi era! La ràbia li féu mossegar-se el llavi inferior. S'inclinà sobre la moribunda, i amb tota la força dels seus múscles, la girà de cara al coixí, bocaterrosa.

Quan la tornà a posar tal com estava, al cap d'uns minuts, la vella ja era morta.

Tranquilla, Clàudia li tancà els ulls. Després agafà els seus rosaris de damunt la cadira i els posà entre les mans creuades sobre el pit de la finada. Eren les vuit i set minuts... Encara hi arribaria a temps. Cap penediment no l'aturà, i les seves mans, en arreglar-se la valona, no tremolaven pas.

En ésser al mig del carrer, apressà el pas... i aquell diumenge, igual que els altres, la vetlladora no faltà a la missa.

VELL FAUNE

La reforma del calendari i la Societat de Nacions

Fa molt de temps que la reforma del calendari es compta entre els projectes de la S. D. N. El món s'unifica cada dia més, i l'adopció per totes les nacions d'un calendari uniforme és una necessitat indiscutible. Altrament, fóra molt pràctic que correspongués constantment el mateix dia tots els anys, a un dia determinat d'un mes, de la setmana.

Es amb aquest criteri que la S. D. N., el punt de mira de la qual és ja adoptat per un gran nombre de membres del congrés de Washington, es proposa de reformar el nostre vell calendari gregorià.

Si anem a veure, aquest tampoc no l'hem tingut sempre. Des de l'any 1582 l'usen els països llatins. Alemanya, Anglaterra i altres nacions no l'adoptaren fins el segle XVII o XVIII. Turquia ha conservat fins l'any 1921 el seu vell calendari lunar. L'extrem-Orient emprà encara el budista.

Sigui com sigui, el projecte més corrent consisteix a establir un any compost de quatre trimestres de 91 dies, més un dia blanc. Ara bé, perquè aquest projecte pugui reeixir, cal l'assentiment de totes les religions confessionals. I aquestes — el cas és posar entrebanca a la marxa ascendent de la civilització — avui són molt lluny de donar-lo.

Un fet vulgar

Llegim el següent telegrama, que ens complaem en reproduir:

“Cádiz, 19.

Trobant-se anit al cafè de l'Alhambra el conegut propietari don Francisco Rodríguez Bermejo, acompanyat de la seva esposa, s'apropà a ell una dona rossa que, llençant-se-li a sobre, li clavà una punyalada, dient:

—Té, canalla!

El senyor Rodríguez Bermejo caigué a terra banyat en sang.”

—Traduïm literalment, respectant la truculència melodramàtica del redactat:

“L'esposa acudí en auxili del marit, mentre varies persones que estaven en el cafè detenien l'agressora, en l'establiment es produí el revol que és de suposar. Conduït el ferit a la Casa de Socors, els metges li practicaren la primera cura.

Presentava una ganivetada en la regió infraescapular esquerra, de caràcter gravísim. L'agressora fou conduïda a la comisaria, on explicà els mòbils del crim. La dona es diu Carme Sánchez Calero. Té trenta dos anys i està casada amb Serafi Rodríguez. El matrimoni té cinc fills. Serafi era conductor d'un autocamió propietat del senyor Rodríguez Bermejo. En un accident quedà el xofer inútil per al treball. El propietari no volgué abonar a la víctima cap indemnització i el jutjat, a qui es portà l'assumpte, fallà en el mateix sentit. Serafi i Carme, amb els fills, quedaren reduït a la més gran misèria. Espaordida de l'espantós futur que es presentava, Carme decidí realitzar el fet. Etcètera, etc.

Ja sabem el que diran els burgesos, els amics de l'ordre i del diner. Guerra al criminal!

Nosaltres creiem que, amb un xic de pietat i de sentiments humans, s'hauria pogut evitar aquest crim. I molts altres.

Cap d'any

Després de durar la farxa trescents seixanta sis dies, l'actor, amb comiqueries de mal gust, vol suïcidar-se.

I aprofitant un descuit del Temps, director d'escena, amb sulfumant s'envenena el mil nou cents vint-i-vuit.

L'any, agònic, fa un gros plany, gira els ulls en blanc i fina, Kronos baixa la cortina, i ja està llest, ben llest l'any.

Torna a aixecar-se el teló i la funció recomença, amb un crit joiós que llença l'actoret nou, l'any nadó.

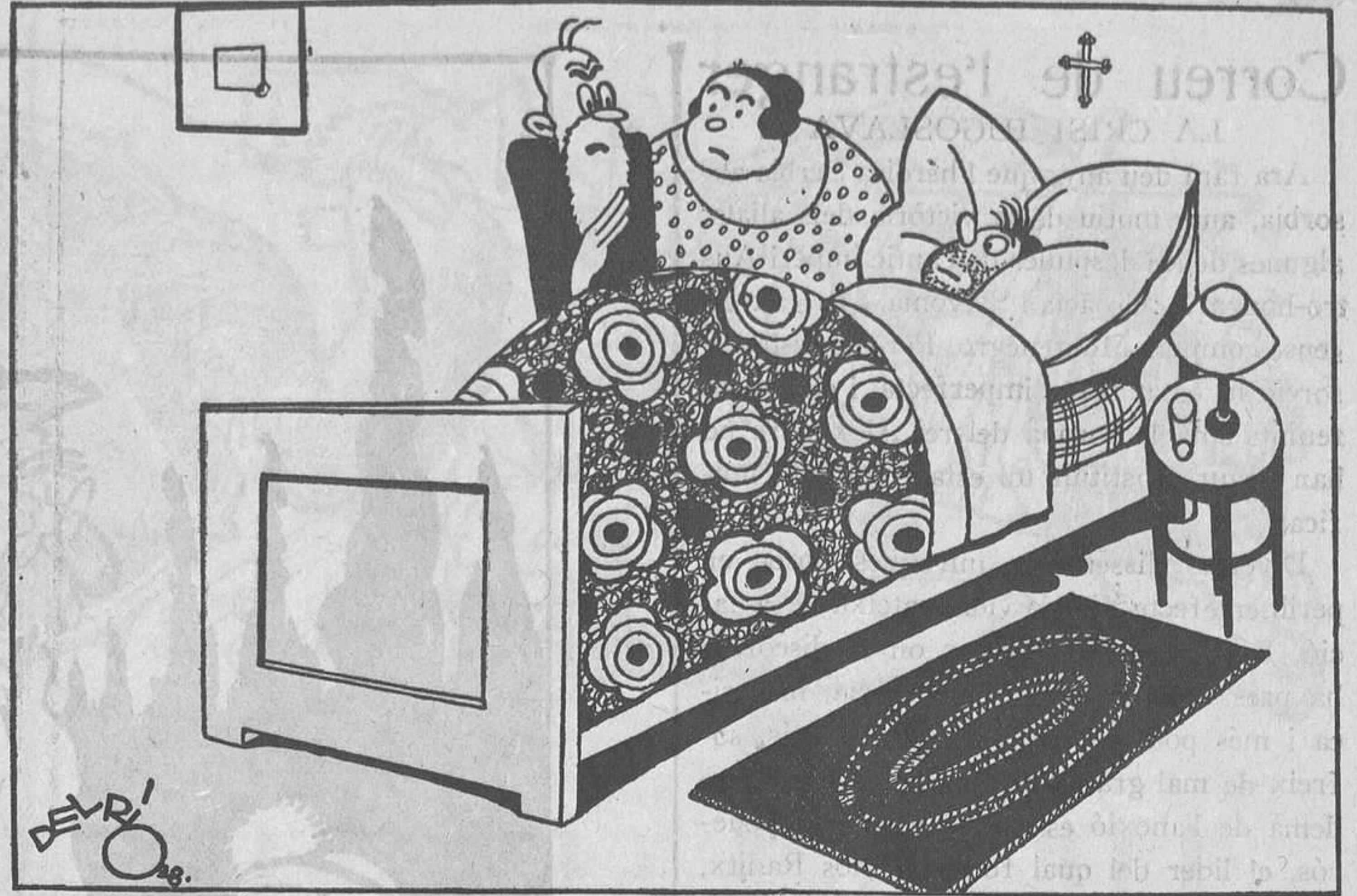
¿Què tal serà el còmic nou? ¿Ho farà bé? ¿Ens farà prova aquest Novelli-Fontova mil nou cents i vint-i-nou?

Per ara, tan sols li hem vist el caparró: (oh, bell Cap d'any, tan bufó!) i fóra estrany que ens sortís un còmic trist.

¿Ens durà un bon repertori, sabrà o no fer-se aplaudir? Per ara, res no es pot dir i no ho sabrem fins que mori.

¿Déu faci que el melodrama no el tempti, ni la tragèdia, i no més faci comèdia, sense donar-nos ni un drama!

J. OLIVERAS PI

CONFIANÇA EN LA CIENCIA

El malalt: Vostè creu que m'he intoxicat? Com pot ésser això?

El metge: No s'hi encaparri, ja ho veurem a l'autòpsia!

Els Pastorets

Anem a trencar una estella contra les portes del teatre català, d'aquesta cosa absurda d'avui dia que en diuen: “teatre català”.

Cal dir ben alt, que enlloc del món civilitzat no es fan representacions teatrals tan estultes com aquesta imbecilitat dels Pastorets. Per dignitat pròpia, no hi hauria autors capaços d'escriure-les ni empresaris que les vulguessin representar, ni actors que es prestessin a fer el canalla—canalla en castellà—damunt les taules.

I després ens convertirem en eterns Jeremies, fent les nostres lamentacions, fent un plorídic que ja comença a fer pena, sobre la crisi del teatre nostrat.

Mentre es toleri un triomf definitiu d'unes obres tan estultes com “El Milionari del Putxet”, “La reina del Mercat”, “La Florista de la Rambla”, etc., i, sobretot, d'una obra tan estúpida com els “Pastorets”, i com totes les obres blanques i fades d'En Folch i Torres, no tenim cap dret a queixar-nos de la decadència del teatre català.

El teatre ha d'ésser una escola de dignitat humana. Si en lloc d'ésser una escola de dignitat, esdevé una escorrialla pervertidora, val més que mori d'un cop. Val més no tenir teatre, que tenir-lo dolent.

Els que tenim una dignitat literària i pretenim tenir-la, un dia, teatral, o arribarem a la dignificació del nostre teatre o li sentirem horror i repugnància.

“Els Pastorets” — aquesta xabacanada dels Pastorets —, quin problema planteja? Què resol? Quin fons d'humanitat conté?... Voldria explicar-nos-ho el senyor Folch i Torres? Es que s'ha proposat, tan sols, fer el titella damunt les taules?

El teatre ha d'ésser encès de passió, i els seus personatges, de carn i os, i amb pessigor de sang a les venes, i no titelles amb barbes postisses i carettes de cartó.

Avui dia, anem al teatre, i les galtes sovint se'ns enrogeixen de vergonya, i no per immoralitats, no! Nosaltres, lluny de prejudicis, no hi creiem en la moralitat, i la immoralitat en qüestió artística. Però, sí que creiem en una dignitat humana i en una consciència en l'art, i ens roboritzem davant la innocentada i del truc infeliç, i a voltes imbecil i indecent. Ens indignem davant d'un Lluquet, d'un Rovelló, d'un Garrofa i d'un Pallaga, que solament fan

cabrioles d'una superficialitat indignant, com els pallassos de circ; ens indignem davant d'un dimoni calssasses que no té ni la mínima expressió del Mal.

Les nostres lletres han assolit una esplendor ben envejable per alguna literatura rànica que caduqueja i fins per altres literatures excel·lents.

Tanmateix el nostre teatre arrossega l'ala en el llot immund.

Si el nostre públic per anar al teatre, necessita que un còmic, fent esforços de ventrell, es mengi tot un meló per fer-lo riure, o necessita veure el tipus d'una “Moñós” esgaripant, o un Rovelló que li digui bajanades i faci salts estranys i es pegui amb el Lluquet o amb el dimoni com si fessin putxinellis, aquest públic — val a dir-ho ben alt i ben clar — no és digne de tenir un teatre.

Però, nosaltres no creiem pas que la culpa sigui del públic, precisament. Nosaltres creiem que la causa de tot aquest mal és que uns quants sabaters s'han posat a fer teatre.

Cal reaccionar contra aquest ambient putrefacte. Cal que tots els homes d'intel·ligència i de bona voluntat facin guerra oberta contra els Pastorets i altres bajanades similars. Tots hi guanyarem. Els mateixos empresaris seran els primers d'obtenir-ne profit, si saben sacrificar-se un poc. El poble català avui, pren una volada cultural ben remarcable, i per aquesta raó estem seguríssims que aquest gran nombre de catalans que llegeix, detesta les astracanades quan va al teatre. Estem seguríssims que hi ha un públic sobradament nombros per a un teatre digne i esplendorós, com la nostra literatura.

El poble hi guanyaria també rebent una cultura del teatre. Hi guanyariem els autors i els actors, i, per damunt de tot, el profit millor fóra per al nostre mateix teatre.

Cal bandejar aquest mercaders de l'Art que fan obres teatrals com qui prepara mongetes cuites i tenen llogada la botigueta de l'escenari, per anar venent platerades d'estupidesa i de mal gust.

Repasseu el teatre universal, i no veureu cap poble digne que tingui la grossària d'uns Pastorets estúpids.

Si tolèrem aquestes obres, no podem parlar — ni en broma! — de teatre català.

Salvador Perarnau

Correu de l'estranger

LA CRISI IUGOSLAVA

Ara farà deu anys que l'heroica Serbia absorbia, amb motiu de la victòria dels aliats, algunes de les despulles de l'antic imperi Austro-hongarès: Croàcia i Slavònia, entre altres, sense comptar Montenegro. Però aquesta absorció ha estat força imperfecta, i els països reunits sota la corona del rei Alexandre no han pogut constituir un estat verament unificat.

Diverses dissensions intestines posen en perill en efecte, fins la vida mateixa de la nació. Es sobretot a Croàcia on la discòrdia ha pres més empenta. La Croàcia, més rica i més poblada que la resta del país, sofreix de mal grat el jou de la Sèrbia. L'endemà de l'anexió es formà un partit poderós, el líder del qual fou el famós Raditx, portaveu de la independència croata.

Amb la ploma, amb la paraula, amb els actes, Raditx no parà de proclamar la voluntat croata. La seva vida plena d'alternatives, el va dur adés a la presó, adés a ministre de la corona. Finalment, fa pocs mesos, Raditx fou mort a trets, a la cambra, per un diputat montenegrí.

Però d'altres han ocupat el seu lloc. Ens trobem avui, tal volta, en camí de veure realitzades les reformes que Raditx preconitzava?

El rei Alexandre, en efecte, es proposa de reformar la constitució, decantant-se vers una confederació dels diversos Estats que componen la Iugoslàvia. Cada país tindria, així, la seva autonomia, les seves cambres, els seus ministres i la seva administració pròpia. Un parlament confederal, amb la residència a Belgrad, s'ocuparia de les qüestions relatives a la vida general del regne.

I Raditx s'hauria així convertit definitivament, en el símbol de la independència croata, per la qual donà, generosament, la vida.

Igualada

Ja fa temps que sobre les façanes de les cases més catòliques de la ciutat s'hi col·locaren uns mosaics amb exhortacions a ben parlar dient-nos per si no ho sabem que el mal parlar, ultra ofendre Déu, va contra la dignitat pròpia, etc. El que no ens deien era si els propietaris d'aquelles finques compleixen com a bons cristians, és a dir, no explotant al pròxim ni els llogaters.

Però com que la gent no parava de renegar, els creients varen decidir donar un cop de força, celebrar la setmana antiblasfèmia; Renviant-nos un paquet de Cicerones de l'exèrcit d'En Rucabado i Cia., i que junt amb les postres de la nostra ciutat, es proposaren menjar-se tots els renegaires.

El programa era donar un plat de sermons a l'Església gran, per RR. PP. Jesuïtes, amb acompanyament de conferències a les entitats culturals, i, per apoteosi, un míting a la Plaça.

Convidaren a la primera entitat cultural de la ciutat, a participar en la croada, però se'ls va treure de davant posant-los el reglament als nassos, segons el qual no es permet fer propaganda religiosa dins l'entitat.

Donaren una conferència a la Lliga Econòmica, però els fallà l'ajut diví, ja que s'hagué de canviar d'orador, puig en Civera i Sormaní, que havia de donar-la, patia una indisposició, vinguda justament al mateix dia que havia de venir; el que el va

TRIST PRESAGI

L'any nou: Em fas llàstima. Et veig molt atrocinat.

El vell: Quan hagi tractat tres cents seixanta cinc dies amb els homes, faràs tan fàstic com jo.

reemplaçar fou un Pare Jesuïta el qual, entre altres coses, explicà que la manera més ràpida de fer desaparèixer la blasfèmia, era acomiadar dels treballs tots els obrers que reneguessin, els quals, si no volien veure morir de fam la seva família, tornarien al treball regenerats? (oh quin pou de ciència i quina manera més cristiana de convèncer), i com que la gran majoria dels oients eren burgesos, aplaudiren sorollosament.

L'endemà, a la Cooperativa Econòmica i al mateix lloc on en Samblancat donà una encertada conferència, En Raventós del Paquet dissertà sobre el tema del ben parlar; aquesta vegada, no existí la indisposició en el conferenciant, però sí que degué existir en molts socis, ja que per referències una gran part dels oients no eren socis, o sigui, eren el que en diem la "claque".

Per curiositat, el divendres vaig assistir a l'Església gran a oir a un R. P. Jesuïta que, entre altres coses interessants, proclamà, que si queien les parets o si neixien fills esguerrats, no era que les primeres faltessin a les lleis de la gravetat o els segons als preceptes de l'Església, sinó exclusivament per castigar malparlats. I per fi arribem al diumenge, dia que esperava tot-hom que fóra clar, assolellat, brillant, donada la influència que diuen tenir aquelles persones en l'encarregat de la temperatura però els núvols van prendre el sol pel seu compte i el pèl a aquells senyors, resultant que no feia gaire bo anar a la plaça encara que parlessin celebritats.

N'hi hagué per tots els gustos; s'engagaren discursos eloqüents que per cert no mereixien la fredor amb què foren rebuts; no obstant, no fou obstacle que els periòdics locals ens confessessin que s'havia aplaudit estrepitosament (es veu que els nostres

periodistes saben molt bé les progressions geomètriques, positives per elles i negatives pels del davant).

I en fi per acabar, una Comissió visità el senyor Batlle qui va declarar que posaria multes als blasfems, la qual idea, si es posa en pràctica, donarà per resultat que ingressaran moltes pessetes a la caixa municipal, i així es podran fer moltes millores urbanes, i tot gràcies a la blasfèmia.

Ja diuen que no hi ha mal, que per bé no vingui.

UN IGUALADI

NADAL

Sembla que hauria d'ésser la jornada del gran esplai per als pobres, dels socors als infants, a les famílies necessitades... El dia de l'imperi de la Caritat, en el més pur concepte, d'amor al proïsme, per a seguir les màximes del Crist.

La "Nit bona" no ho ha estat per a tots; l'ha celebrada cadascú en la intimitat familiar o en el brogit amical en una mena de festí de Baltassar, però ha estat més aplanadora perquè ni els pobres n'han pogut aprofitar les engrunes.

Quantes famílies necessitades han vist millorar llur situació per solament un dia? A les més, continuarà faltant-los el pa a taula, i potser s'hauran preguntat: "per què va néixer el Crist"?...

Hi ha hagut els preparatius dels galls, dolços, menjars exquisits i llaminers. On s'ha trobat el pensament en el redemptor entre l'alegria de l'esbargiment i el gaudi d'una bona taula?

Ens hem endinsat per carrerons de la ciutat i uns braços returns s'allarguen estirant la mà balba, pidolant una almoïna; els fills del carrer, arraulits en les grans

portalades senyorials, somicant de fred; una vídua amb el fill arrupit a llur cos esquètic ens ha fet un prec per a viure ella i el fruit del seu amor... La Misèria, continua imperant en les llars dels pobres.

L'allegoria farà son curs, explicant-se prop del foc amb el ventrell ple, i la realitat continuarà la tragèdia per una gran part de la humanitat.

I milers de mans s'enlairaran preguntant amb condolència: "on ets, Crist"?

M. Tolosa Surroca

Els urbans foren qui, amb més entusiasme, celebraren l'any nou. Per ells començava esplèndidament: amb una vaga d'automòbils.

Tira, peixet!

Anem a dir, que un xic de repòs ja els convenia.

Els espanyols residents a Buenos Aires, han celebrat un homenatge a la gloriós memòria de Josep Nakens, el més íntegre republicà. L'únic republicà que quedava.

I a Espanya, en canvi, ¿qui es recorda del venerable Josep Nakens?

L'hem oblidat d'una manera vergonyosa!

El senyor Sánchez Guerra, que viu a París perquè aquell clima li prova més que el nostre, ha publicat una lletra a "A B C".

Una lletra molt graciosa.

El passat dilluns, es declararen en vaga els xofers taxistes.

Motius de la vaga?

La protesta contra el nou decret que castiga severament els atropells comesos pels xofers. Sí, vaja, es veu que volen matar amb tota impunitat.

El nou any ha entrat carregat d'aigua, tremolant de fred. Fins diuen que hi ha hagut un xic de neu al Tibidabo.

Tanta frescor, la veritat, no ens agrada.

A Rome (Geòrgia) ha estat cremat viu un negre. Abans, els empleats de la presó — perquè no es tracta d'un crim, sinó d'un càstig—, el regaren de gasolina.

El periòdic d'on retallem la nota, afegeix: Varis centenars de persones han presenciats aquest càstig.

Persones? No ho creiem, no ho volem creure de cap manera.

A París, a Londres, a Amsterdam, a altres ciutats civilitzades, els rics han procurat que el Nadal fos una festa per als pobres, i els han donat menjar i abrics.

I, aquí? Què han fet els nostres rics pels pobres?

No dirien a què, avui per avui, es dediquen els prohoms de la "Lliga"?

A fomentar les Arts?

No: a fomentar el pessebrisme.

Es veu que, des de que comptem amb la col·laboració d'En Josep Pla, estan molt de broma.

Protegiu la literatura:

La Diputació ha adquirit 500 exemplars de l'obra de José Pemartín: "Los valores históricos de la Dictadura Española".

A Josep Amorós se li han pagat 100 pessetes per la seva conferència a Granollers, sobre: "Goya i el seu Art".

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

Imp. La Campana i L'Esquella. Olm, 8.—Barna.